

Solarne elektrane
"ključ u ruke"

KONTAKTIRAJTE NAS

00385 91 612 25 32
mmbelektroplan@gmail.com

RESTORAN HRV

ORGANIZACIJA VJENČANJA, PRIČEŠĆA
KRIZMI I DRUGIH SVEČANOSTI

☎ 098 137 4578 📍 Hrvace 195A, 21233 Hrvatska

021 210 710 | 098 210 717 📞

info@jadrantls.hr | www.jadrantls.hr
Put bana 22, 21204 Dugopolje

AKCIJSKI KATALOG

Od 9. 11. do 1. 12. 2024.

Fiksni zubi u svega 12 sati

Nadomjestak svih zubi kod potpunog nedostatka k

Poliklinika Smile d.o.o.

[Naslovnica](#) / [Teme](#) / Dušan Žanko: Velikan koji je proslavio Sinj diljem svijeta, a Sinjani ga zaboravili

Dušan Žanko: Velikan koji je proslavio Sinj diljem svijeta, a Sinjani ga zaboravili

TEME

Sinjski velikani (3)

U Sinju je u studenom 1993. godine održan veliki dvodnevni znanstveni skup o životu i radu **Dušana Žanka**, hrvatskog kulturnog djelatnika, pjesnika, književnog kritičara, prevoditelja i diplomata, intendanta Hrvatskog državnog kazališta u Zagrebu i emigranta. Do tada se o Dušanu Žanku i njegovom radu u Sinju vrlo malo govorilo, gotovo ga se zaboravilo.

BLACK FRIDAY

SPORT VISION

39,99 €
20,00 €

-50%

BLACK FRIDAY

SPORT VISION

45,99 €
13,80 €

-70%

Skup pod nazivom „Povratak Dušana Žanka u zavičaj“ organizirali su Ogranak Matice Hrvatske u Sinju, čiji je predsjednik tada bio **fra Josip**

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

SLUŽBEI

HRVATSKA
REPUBLIKA
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE

BRNAZE

HEP: JAV

njegova djela. Tada je donesena odluka o postavljanju poprsja ovom sinjskom velikanu, povodom 90. obljetnice njegova rođenja. Godinu dana poslije poprsje je izradio akademski kipar **Kažimir Hraste** iz Splita, a postavljeno je u parku uz Šetalište Alojzija Stepinca 27. studenoga 1994. godine. Bio je to završni čin trodnevnog obilježavanja 90. obljetnice rođenja Dušana Žanka, kojem su nazočili brojni hrvatski veleposlanici, saborski zastupnici, kulturni i javni djelatnici te brojni građani Cetinske krajine.

Dušan Žanko je rođen 10. studenoga 1904. godine u Trilju, u kojem je njegov otac **Nikola** tada bio na službi. Majka mu je bila Trogiranka **Amalija**, rođena Petrić. Gimnaziju je najprije pohađao u Sinju, u Franjevačkoj gimnaziji, a potom u Širokom Brijegu, gdje je maturirao na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji. Već kao gimnazijalac sudjelovao je u osnivanju i radu katoličkog omladinskog društva u Sinju. Nakon gimnazije školovanje je nastavio u Zagrebu, na Hrvatskom sveučilištu, gdje je završio Filozofski fakultet. Tu je nastavio svoj katolički društveni angažman na nacionalnoj razini. Sudjelovao je u radu Hrvatskog orlovskog saveza, hrvatskog katoličkog društava koje je bilo politički izvanstranačko, ali kojem je cilj bio odgoj mladeži u vjerskom, intelektualnom, moralnom i tjelesnom pogledu. U Savezu je surađivao i s blaženim Ivanom Merzom, njegovim osnivačem i tajnikom. Bio je i član Križarskog bratstva, koje je osnovano nakon ukidanja orlovske organizacije.

Nakon školovanja Žanko je, do početka Drugog svjetskog rata, predavao povijest i povijest umjetnosti na Nadbiskupskom sjemeništu u Zagrebu. Za vrijeme rata, od 1941. do 1943. bio je na dužnosti intendanta Hrvatskog državnog kazališta u Zagrebu, danas Hrvatsko narodno kazalište Zagreb. Nakon toga imenovan je izvanrednim hrvatskim diplomatskim predstavnikom u Francuskoj. U vrijeme sloma NDH emigrirao je u Italiju, zatim u Argentinu gdje je radio na isusovačkom koledžu u San Miguelu kao knjižničar, a u isto isto vrijeme studirao filozofiju povijesti. Iz Argentine se preselio u Venezuelu, u Caracas, gdje je radio na organiziranju knjižnice na novoosnovanom katoličkom sveučilištu Andres Bello. Potom je postao profesor asistent na Agronomskom fakultetu u Maracayu, a s vremenom je

IPROIZ

Hrvatsko narodno kazalište Zagreb

napredovao na profesorskoj ljestvici do najvišeg ranga – titularnog profesora katedre.

Dušan Žanko je dobitnik više venezuelanskih odličja. Za znanstveni rad i doprinos za razvoj zemlje predsjednik Venezuele **Carlos A. Perez** odlikovao ga je 1978. godine zvijezdom i ovratnikom Reda Francisco de Miranda 2. stupnja. Preminuo je u klinici u Caracasu, glavnom gradu Venezuele, 23. siječnja 1980. godine, nakon teške operacije. Iste te godine na Agronomskom fakultetu Centralnog sveučilišta Venezuele otkrivena je spomen-ploča kojom su studijske prostorije biblioteke prozване njegovim imenom.

Zanimljivo je da gotovo deset godina emigracije Žanko nije vidio svoju obitelj. Sa suprugom **Zdenkom, prof.** rođenom Latković iz Daruvara i troje od četvero djece sreo se tek u Venezueli, nakon što su im jugoslavenske vlasti dopustile napustiti Hrvatsku.

U emigraciji je surađivao i pisao za više publikacija hrvatskog iseljeništva koje su bile uglavnom katolički orijentirane, a povremeno je objavljivao pod pseudonimom Spiridion. Od njegovih djela najpoznatija je pjesma u prozi Anđeo čuvar Hrvatske. Uredio je antologiju Hrvatska marijanska lirika, a posmrtno su mu objavljene knjige eseja Svjedoci i Izabrani eseji koju je objavio Ogranak Matice Hrvatske Sinj 1993. godine.

U svojim esejima Žanko je pisao i o svom Sinju i Alki. Tako politolog **dr.sc. Jakov Žižić** navodi da je Žanko bio nezadovoljan potiskivanjem hrvatskog i katoličkog karaktera Sinjske alke u Jugoslaviji, a to potvrđuje citatom iz njegovog eseja iz 1938. godine:

“Alka je simbol, a kada se simbolu isuši duhovna jezgra, on postaje prazna jeka, čak i ironija vlastite sudbine”.

Smrt Dušana Žanka rastužila je njegove mnogobrojne prijatelje, znance i suradnike diljem svijeta, no u Sinju i Hrvatskoj o njemu se tada gotovo nije govorilo, a i danas se o njemu u njegovom rodnom kraju vrlo malo zna.

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Dr.sc. Žižić ističe da Žanko potječe iz stare sinjske obitelji, sa Žankove glavice, dijela Sinja koji je nazvan prema njegovom pretku harambaši **Nikoli Žanki**.

*„Njegova obitelj je bila usko vezana uz Alku u kojoj su sudjelovali njegov djed **Pavao** i njegov stric **Stipe** te rođak mu **Frano** koji je bio slavodobitnik Alke. Žanko je kratko živio u Sinju, ali on je u Sinju formiran. Dosta rano je ostao bez oca, a nakon odlaska na studij rijetko se vraćao u Sinj. Nastanio se u Zagrebu, kao i mnogi Sinjani, u kojem je gradio svoj život i u kojem je zasnovao obitelj“, kaže Žižić.*

Zasluge Dušana Žanka važne za Sinj mogu se podijeliti u dva dijela, smatra Žižić.

„Prvi je to što je on bio vrlo proaktivan gimnazijalac. Dio svog gimnazijskog obrazovanja prošao je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji koja tada nije imala puno pravo javnosti za svih osam razreda, pa je morao ići maturirati u Široki Brijeg. Kao gimnazijalac bio je začetnik katoličkog omladinskog društva u Sinju. Bio je aktivan u katoličkom udruženju Orao. U to vrijeme kao protuteža osniva se društvo Sokol koje je okupljalo ogroman broj Sinjana, a koje je bilo prodržavno i prorežimsko, projugoslavensko i protukatoličko. U takvom miljeu se Dušan Žanko formirao u jednog bojovnika katoličanstva, ali s tom jednom humanističkom i personalističkom crtom. Iz Sinja odlazi 1923. i ne sudjeluje u tim previranjima, u sukobima koji su postojali u Sinju između te jedne jake projugoslavenske,

FACEBO

FER

www.c

i katoličku crkvu. On više djeluje na nacionalnoj razini. Ono drugo što je važno za Žanka i Sinj su njegova dva eseja koja se čak djelomice sadržajno i preklapaju, jedan iz 1938. i drugi iz 1944. godine. To su stvarno, bez sumnje, vrlo jedinstveni pogledi na duh mjesta, na Sinj u kojem je proveo mladost i u kojem se formirao u esejističkom smislu. To su dva ponajbolja djela koja su napisana o Sinju koja se dotiču, naravno i Sinjske alke”, kaže Žižić.

Žižić ističe da je Žanko, na svoju žalost, bio „suputnik“ ustaške NDH i njen dužnosnik, zbog čega je morao pobjeći iz domovine.

„Bio je vrlo blizu uhićenja i izručenja Jugoslaviji. Prijetila mu je opasnost od likvidacije, no uspio se spasiti dokopavši se Latinske Amerike u kojoj je postao priznati znanstvenik. Sinj ga se sjetio prije 30 godina u dosta drugačijim okolnostima nego što su danas. Danas to sigurno ne bi bilo moguće, odnosno ne bi bilo moguće postavljanje njegove biste. Moje mišljenje je, gledajući njegov opus za Sinj, da on sigurno zaslužuje mjesto u kulturi sjećanja Sinja, naravno uzimajući u obzir svu slojevitost njegovog lika i djelovanja“, ističe Žižić.

O ostavštini Dušana Žanka govorili su nam i članovi Ogranka Matice Hrvatske u Sinju, **Ivan Vrca, dipl. ing.** i **Marko Duvnjak, prof.** povijesti.

„To što je bio intendant za vrijeme NDH pripisano mu je kao jedna velika mana u vrijeme partizanske ideologije, kao što je bio slučaj i s Lourom Matačićem i Borisom Papandopulom. Zboa toaa ie otišao u emiaraciiu. kao i

politikom. Kada je postavljena njegova bista u Sinju, iz pojedinih krugova su isticali to da je bio intendant HNK za vrijeme NDH, no to je Dahauški sindrom. Kao, kako to da su ljudi koji su imali neke dužnosti u to vrijeme uspjeli preživjeti? Žanko je bio zatočenik te ideologije, njegovo ime nije se moglo spominjati. Zahvaljujući njegovom zetu, dr. Zdravku Sančeviću njegova dokumentacija, među kojom i Žankov dnevnik kojeg je vodio u emigraciji, vraćena je u Hrvatsku. Žanka je zadesila sudbina u kojoj se umjetnik doživio politički, a kada se to dogodi onda se zaboravlja umjetnost“, istaknuo je Vrca.

„Ako je bio intendant državnog kazališta u vrijeme NDH ne znači da je podržavao tu ideologiju. Žanko nije nikada veličao taj režim. Treba gledati čovjekove zasluge. Mnogima su u to vrijeme nametnute stigme, a to treba zaobići. Žanko je kao osoba dostigao visoki stupanj obrazovanja u Hrvatskoj, a pogotovo u svijetu u kojem je bio vrlo priznat. On je ugledni Sinjanin koji je proslavio Sinj diljem svijeta i u tom kontekstu ga treba gledati kada govorimo o njemu“, kazao je Duvnjak.

I na kraju, ove se godine u studenom navršava 120. godišnjica rođenja Dušana Žanka i 30. obljetnica od postavljanja spomen poprsja Dušana Žanka u Sinju. Možda je to prilika da se Dušan Žanko „ponovo vrati u zavičaj“.

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Sviđa mi se 23

Podijeli

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Sve više žena koristi ovaj recept kako bi dobile na težini.

Oglas

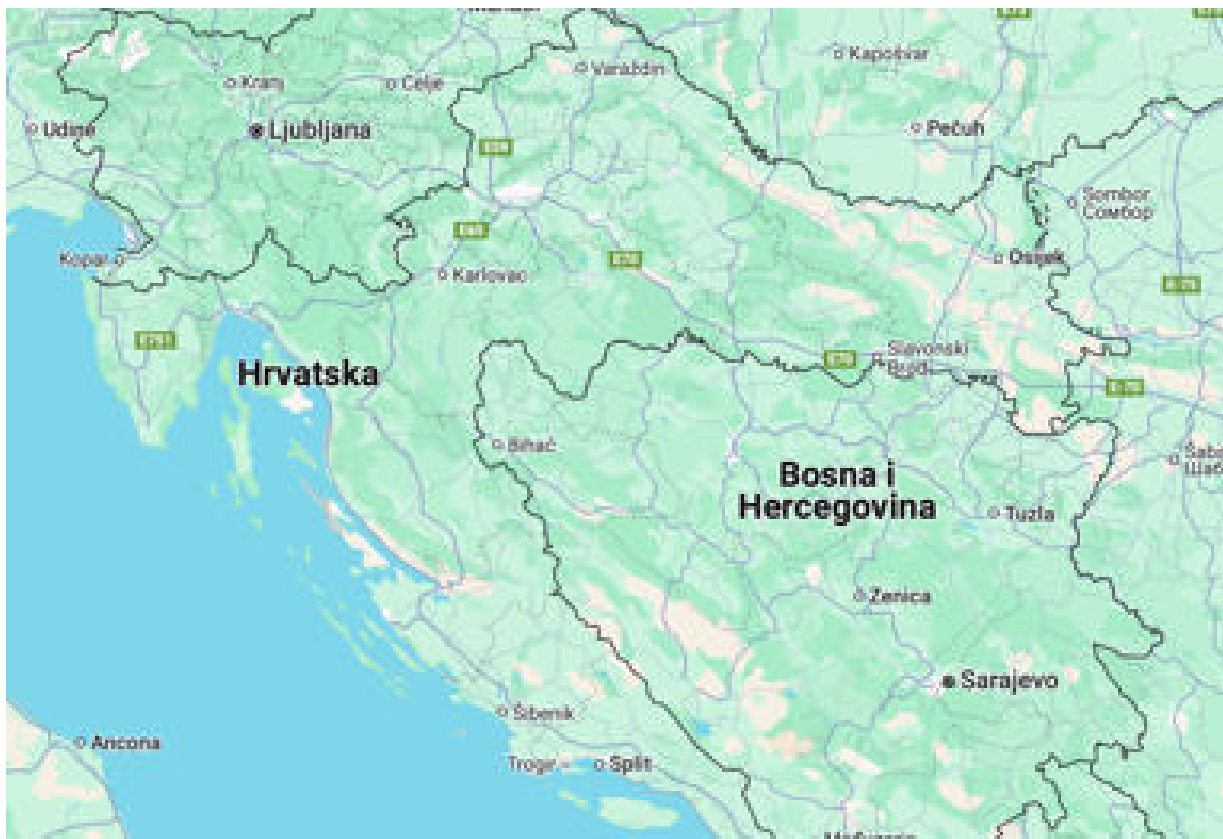
Ako ste odustali od kupnje novog auta, AUTOTO nudi odlično očuvane modele uz 30 dana "carefree"

Oglas

Rabljeni automobili DA, rabljena kvaliteta NE. Zato vam AUTOTO daje jamstvo

Oglas

DA SE NE IZNENADITE: Uskoro bi vam na adresu mogla stići neočekivana pošiljka! Evo o čemu se radi...

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

ROK JE DO KRAJA VELJAČE 2025: Stigla velika vijest za Hrvate! 'Ako ste i vi na ovoj banci...'

Oglas

Problemi sa HEMOROIDIMA? Radite ovo svaki dan i gledajte kako nestaju

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Black Friday u MSC Cruisesu: do 2.12. rezervirajte krstarenje iz snova za već od 379 € p.o.!

Oglas

Paraziti izlaze u grupama, a papilomi i bradavice nestaju! Počnite piti ovo dok nije prekasno. Trenutno je BESPLATNO, pročitajte...

Oglas

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Proizvodi na bazi CBD ulja od domaće, istarske konoplje

Oglas

Sponsored by Midas

SLIČNI ČLANCI

Sinjski Vodovod konačno riješio dugogodišnji problem poplava kod Vučkovića

Nogometni vikend: Hrvace i Junak love nove pobjede

Najava sportskog vikenda

Javni poziv za podnošenje ponuda za pružanje ugostiteljskih usluga – „Advent u Trilju 2024.”

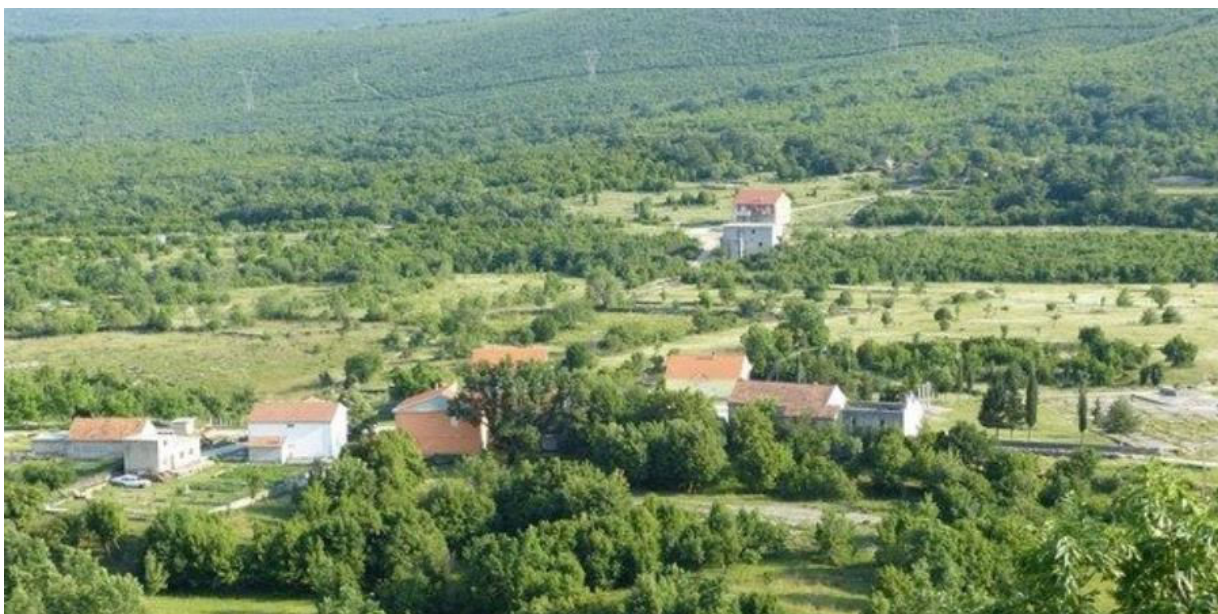
By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

Grad Sinj počinje isplatu pomoći za osnovnoškolske udžbenike

Ravnateljica OŠ Ante Starčevića Dicmo nezadovoljna zbog 'šutnje' načelnika oko sportske dvorane

Obavijest o zatvaranju dionice lokalne ceste u naselju Budimiri (LC 67091)

By continuing to browse this site, you agree to our use of cookies.

VIOCK: JAVNA PONUDA vlasnicima nekretnina KO Glavice za građevinu – Kanalizacijski kolektor Poljakovac

[Naslovnica](#) | [Vijesti](#) | [Sport](#) | [Kultura](#) | [Crna kronika](#) | [Teme](#) | [Županija +](#) | [Službene objave](#) | [Kontakt](#) | [Promo](#) | [Feri](#)
[DAVG 2024.](#) |

[Arhiva](#) | [Prijavi se](#) | [Registriraj se](#) | [Pravila privatnosti](#) | [Uvjeti korištenja](#) | [Impressum](#)

Ferata © 2010 - 2024 Sva prava pridržana. | Website by Media